

**UNIVERSITI SAINS MALAYSIA**

**Peperiksaan Semester Kedua  
Sidang Akademik 2003/2004**

**Februari/Mac 2004**

**MSS 301- ANALISIS KOMPLEKS**

**Masa: [3 jam]**

**ARAHAN KEPADA CALON:**

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi **TIGA [3]** soalan di dalam **LIMA [5]** halaman yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Jawab **SEMUA** soalan.

1. (a) Cari dalam bentuk Cartesan semua nilai  $(i-1)^{1/2}$ .
- (b) Dengan menggunakan takrif, tunjukkan fungsi  $f(z) = Kh(3z+1)$  tak terbezakan pada setiap  $z$ .
- (c) Nombor kompleks  $z$  ialah pasangan bertertib  $z = (a, b)$ . Dengan  $i = (0,1)$  dan dengan menggunakan operasi hasil tambah dan hasil darab pada satah kompleks, tunjukkan setiap nombor kompleks  $z$  dapat diungkapkan dalam bentuk Cartesan  $z = a + ib$ .
- (d) Andaikan  $K$  ialah lengkung  $z(t) = z_0 + je^{it}$ ,  $a \leq t \leq b$ . Tunjukkan

$$\frac{1}{2\pi i} \int_K \frac{dz}{z - z_0} = \frac{b-a}{2\pi}.$$

Deduksikan nilai ungkapan ini ialah satu integer jika dan hanya jika  $K$  adalah tertutup.

- (e) Dapatkan dalam bentuk Cartesan semua punca bagi persamaan  $z^3 = i$ . Tunjukkan punca-punca tersebut membentuk bucu-bucu segi tiga sama sisi yang terterap di dalam bulatan unit berpusat di asalan. Lakarkan pada rajah yang sama segi tiga dan bulatan tersebut.

Pada amnya, punca-punca persamaan  $z^n = i$ ,  $n$  integer positif, membentuk bucu-bucu satu poligon sekata  $n$ -sisi yang terterap di dalam bulatan unit di asalan. Berikan penjelasan hal ini.

(100 markah)

2. (a) Selesaikan persamaan  $\cos z = 2i$  dengan meninggalkan jawapan dalam bentuk Cartesan.
- (b) Tentukan di mana fungsi

$$f(z) = f(x+iy) = x^3 + 3xy^2 - 3x + i(y^3 + 3x^2y - 3y)$$

adalah terbezakan dan analisis. Dapatkan terbitan fungsi  $f$  jika wujud.

- (c) Lakarkan set  $A = \{z = x+iy : 0 \leq x \leq 2, 0 \leq y \leq \pi\}$  dan set  $B = \{w : 1 \leq |w| \leq e^2, Kh w \geq 0\}$ . Tunjukkan fungsi  $w = e^z$  memetakan  $A$  secara satu dengan satu dan keseluruh  $B$ .

- (d) Jika  $u = u(x, y)$  adalah harmonik pada setiap  $z = (x, y)$  dalam domain  $D$ , tunjukkan bahawa  $g(z) = u_x(x, y) - iu_y(x, y)$  adalah analisis pada  $D$ . Jika  $u(x, y) = xy - x + y$ , dapatkan fungsi analisis  $f$  supaya  $f'(z) = g(z)$ , iaitu, dapatkan fungsi konjugat harmonik  $u$ .
- (e) Andaikan fungsi  $w = f(z)$  adalah analisis pada titik  $z_0$  dan  $f'(z_0) \neq 0$ . Tunjukkan

$$(i) \quad \text{had}_{z \rightarrow z_0} \frac{|f(z) - f(z_0)|}{|z - z_0|} = |f'(z_0)|, \text{ dan}$$

$$(ii) \quad \text{had}_{z \rightarrow z_0} \{ huj[f(z) - f(z_0)] - huj[z - z_0] \} = huj f'(z_0).$$

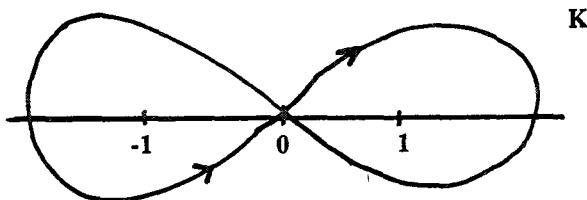
Justeru, untuk  $z$  berhampiran dengan  $z_0$ , dan  $w_0 = f(z_0)$ , apakah anggaran nilai  $|w - w_0|$  dan  $huj(w - w_0)$ ? (Pembayang: Kesimpulan (i) dan (ii) menunjukkan bahawa  $w = f(z_0) + f'(z_0)(z - z_0)$  untuk  $z$  berhampiran  $z_0$ .)

(100 markah)

3. (a) Nilaikan setiap kamiran berikut:

$$(i) \quad \int_B \frac{\sin z}{z^2(z-4)} dz, \text{ dengan } B \text{ sebagai bulatan berarah positif } |z|=2.$$

$$(ii) \quad \int_K \frac{2z^2-z+1}{(z-1)^2(z+1)} dz, \text{ dengan kontur } K \text{ seperti yang digambarkan:}$$



$$(iii) \quad \int_B \frac{e^{iz}}{z^2+1} dz, \text{ dengan } B \text{ sebagai bulatan berarah positif } |z|=2.$$

- (b) Tunjukkan cabang prinsipal  $\log(z^2 + 1)$  mempunyai potongan cabang  $\{z = x + iy : x = 0, y^2 \geq 1\}$ . Justeru, cabang prinsipal  $(z^2 + 1)^{1/2} = e^{\frac{1}{2}\operatorname{Log}(z^2+1)}$  adalah analisis pada cakera unit  $|z| < 1$ , tetapi tak analisis pada  $|z| > 1$ . Dapatkan cabang  $(z^2 + 1)^{1/2}$  yang analisis pada domain  $|z| > 1$ .
- (c) Andaikan  $a$  dan  $b$  ialah pemalar nyata. Cari nilai maksimum  $|az^n + b|$ ,  $n$  integer positif, pada cakera  $|z| \leq j$ . Tentukan semua titik  $z$  di mana nilai maksimum tersebut dicapai.
- (d) Andaikan fungsi  $f$  adalah analisis pada cakera terbuka  $|z| < J$ , dan perwakilan siri  $f$  ialah

$$f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n z^n, \quad |z| < J.$$

Dengan menggunakan rumus kamiran Cauchy untuk terbitan, tunjukkan bahawa

$$a_n = \frac{1}{2\pi i} \oint_K \frac{f(\zeta)}{\zeta^{n+1}} d\zeta,$$

dengan  $K$  sebagai suatu kontur tertutup ringkas berarah positif di dalam cakera tersebut. Justeru, jika  $|f(z)| \leq M(j)$  untuk  $|z| = j < J$ , tunjukkan bahawa

$$|a_n| \leq \frac{M(j)}{j^n}. \quad (1)$$

Tunjukkan juga bahawa

$$(i) \quad |f(je^{i\theta})|^2 = \sum_{n=0}^{\infty} \sum_{m=0}^{\infty} a_n \bar{a}_m j^{n+m} e^{i(n-m)\theta}$$

$$(ii) \quad \int_0^{2\pi} e^{i(n-m)\theta} d\theta = \begin{cases} 0, & n \neq m \\ 2\pi, & n = m \end{cases}$$

Oleh sebab penumpuan siri adalah secara seragam, dan dengan itu, dibolehkan pengamiran secara sebutan demi sebutan, deduksikan daripada (i) dan (ii) bahawa

$$\frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} |f(je^{i\theta})|^2 d\theta = \sum_{n=0}^{\infty} |a_n|^2 j^{2n}.$$

Justeru, jika  $|f(z)| \leq M(j)$  untuk  $|z| = j < J$ , tunjukkan bahawa

$$\sum_{n=0}^{\infty} |a_n|^2 j^{2n} \leq M^2(j). \quad (2)$$

Daripada persamaan (1) dan (2) di atas, deduksikan bahawa  $|a_m| j^m = M(j)$  untuk sesuatu integer positif  $m$  jika dan hanya jika fungsi  $f$  berbentuk  $f(z) = a_m z^m$ .

(120 markah)

-oooOOOooo-